

nam à Colchidis linguam, & cultum bo-
vis aurei, Ægyptiaca Apidis religioni si-
millimum, referrent, facile è media Ægy-
pto venisse crediti sunt. Is error Græcis
Authoribus sæpius irrepfit, ut Hebræos,
ex diuturna cum Ægyptiis morâ, ab Ægy-
pto originem retulisse crederent.

His de vetustate Circumcisionis apud
veteres Paganas gentes deductis, modò
aliqua supersunt de circumcissione Hebreo-
rum, ex Scriptura decerpenda. De origi-
ne, usu, & praxi hujus ritus explorata
omnia; ejus enim inventæ historia disertè
apud Moysen legitur, cujus posteritas
constanti semper usque hodie successione
circumcisionem servavit. Postquam Deus,
ait Moyses, de fide, atque obsequio Abra-
hami non semel periculum fecisset, foedus
tandem cum illo, ejusque posteritate se-
niturum significavit, innovatisque pro-
missionibus, atque benedictionibus suis, ita
illum affatus est (z): *Hoc est pactum meum,
quod observabitis inter me, & vos, & se-
men tuum post te; circumcidetur ex vobis
omne masculinum, ut (circumcisio) sit in
signum fœderis inter me, & vos.* Patrum
Interpretum, quin & ipsius Scripturæ con-
sensu illud potissimum consilium insituen-
dæ circumcisionis Deum habuisse constat,
ut eo veluti signo Abrahami posterità cæ-
teris gentibus discernerentur. Quod au-
tem in eam rem incertum, commune nempe
vicinis gentibus, quibuscum Hebræi
dintius egerant, signum elegisse Deum,
vix est quod credamus. Nonne enim,
eo accepto signo, populus electus at-

que prophanus, genus Abrahami cum
gente Pharaonis, confunderentur misce-
renturque? Nonne contrariam planè sco-
po viam inivisset Deus? Fateamur igitur
oportet, in ea, quam Moyses de-
inveçta circumcissione retexit, historiâ,
liquidò sanè indicasse novum esse ritum
& ad id usque cæteris incognitum. Hinc
rectè Origenes [*] Abrahamum prim-
um esse mortalium, qui circumcissionem
admitteret, tanquam ex Moysè relatum,
asserit; nec sanè prior est alius Mosaicæ
relationis sensus.

Post hæc omnia, primò inventæ circum-
cisionis gloriam Abrahamo adhuc invidi-
bimus? Abrahamo, inquam, cui omnium
vetustissimus, atque certissimus Liber Moy-
sis suffragatur? Abrahamo, qui id sibi
decus tranquillâ 3600. annorum possessio-
ne præscripsit?

Juris ejusdem viri certa sunt argumen-
ta, sive Deum circumcissionem præcipien-
tem, sive Abrahamum Divinis jussionibus
obsequentem spectemus. Eiusdem moris
apud Hebræos origo, & successio acq-
ue explorata sunt. Nihil est, quo persua-
deri Abrahamus poterit, ut in ea re
Ægyptios & Phœnices, si fortè apud il-
los ritus obtinisset, imitaretur; semper
enim ab eorum ritu, & cultu abhorruit;
foedus cum illis nunquam, nisi necessita-
te cogente, inivit. Ut quid igitur cir-
cumcissionem illorum admittisset; præsertim
neque apud illos indispensabili lege; nec
nisi pudoris cujusdam gratiâ, obtinentem?

* Contra Cels.
l. 1. .... Ma-
lens Ægyptiis,
quam Moys
credere, qui re-
fert, primum
mortalium cir-
cumcisum A-
brrahamum.

z. Gen. 17. 10.
11.

z. Gen. 17. 10.
11.

DISQUISITIONES DE VETUSTATE MONETÆ SIGNATÆ

Ad Gen. 20. 16.

Vetustissima commerciorum
ratio, rerum permutatione
fuisse creditur; olim
enim in commerciis ea tra-
debat emptor, quæ sibi inu-
tilia erant, & superflua, ut
à venditore vicissim commoda sibi, vel ne-
cessaria reciperet. Cum verò accidisset non
semel, ut ea, quæ sibi deerant, alteri pa-
riter deessent; sive non deessent quidem,
sed alter alteri rerum permutatione tradi-
re recusaret, factum inde, ut pretiosum
aliquid certi & explorati valoris designa-
retur, cujus pretium emendarum mercium
valorem determinaret, atque omnibus in
rerum permutatione incommodis medere-
tur. Succurrit deinde, ut pretiosum illud
publico aliquo sigillo obsegnatum esset,
quo certus rei valor, pondus, & usus in
commerciis maneret. Porro ejus sigil-
li nulla olim alia inerat ratio, quam ut
metalli pendendi, atque explorandi in-

commodo occurreretur. Jus illud monetæ
obsegnandi, certo illis valore atque usu
assignato, Reges, atque Reipublicæ Prin-
cipes sibi reservarunt. Hæc tamen omnia
non simul quidem in universo Orbe, sed
sensim obtinuisse, vix est quod dubitemus.
Hinc causæ monetæ origo apud varias
Gentes variis atque distitis temporibus le-
gitur, uti apud Persas, Græcos, & Ro-
manos; quin & diu post inventam moneta-
m, veterem retinuisse morem, commer-
cia nempe rerum permutatione insituen-
di, Gentes aliquas scimus.

Trojani belli ætate nullus apud Græcos
monetæ usus obtinebat. Apud Homërum,
& Hesiodum, qui post eam ætatem floru-
runt, de aurea atque argentea moneta ne
verbum quidem occurrit; sed rerum valo-
rem ita exprimunt, ut tot bobus, vel arie-
tibus res æstimari dicant; locupletis homi-
nis censum gregum numero metiuntur; at-
que divitem dicunt regionem, passus &
metallis copiosam.

De

a Homer. Iliad.
Z. Dominæ.
Dacia ita
reddidit Homeri
verba, ut Dei
inspiratione
Glaucus ad
imparem hanc
armorum per-
mutationem
induceretur.
b Iliad. N.
c Phars. lib. 6.

d l. 9. c. 6.

e Strab. l. 8.

f Sperling. de
num. non cu-
sis.

g Plutar. in
Lycur.
h Justin. l. 3.
i Athen. l. 6.
c. 4.

k Aristoph. Nu-
bes, act. 1.
scen. 3.
l Plut. in Ly-
sandr.

De Glaucō scribit Homerus, arma sua
aurea pro æneis Diomedis dedisse, quæ sci-
licet arma centum bobus valebant; cum
Diomedis nonnisi novem estimarentur [a].
Idem Poeta commercia in castris præ Troje
mœnibus describens (b), alius, ait; pro-
vinis Lemniis æs, alius ferrum, alius pel-
les; erant, qui boves, & qui mancipia ero-
gant.

De primis Græcæ monetæ authoribus in-
ter veteres recentioresque Scriptores non
convenit. Ejus inventæ honorem Ithono
Regi Thessaliæ, filio Deucalionis, Luca-
nus vindicavit (c):

Primus Thessalica ductor telluris Ithonus,
In formam calida percussit pondera masse.
Eudit & argentum flammis, aurumque
monetâ

Eregit, & immensis coxit fornacibus æra.
Alii tamen Erichonion malunt, qui in-
ventæ usum Athenienses, & Lycios docue-
rit: Erichonion, inquam, filium Vulcani,
à filiabus Cæropis Regis Atheniensis in-
nutritum; ex quo de ætate ejus viri con-
jectura capienda est: Aglosthenes apud Pol-
lucem (d), incolas insulæ Naxi præfert;
sed vulgaris sententia Phidoni Regi Argi,
Lycurgo, & Iphito suppari, palmam tri-
buit; à quo, inquit, moneta Aginetis
tradita est [e], ut eo commercio vitam
tolerare, atque Insulæ sterilitatem ut-
cumque reparare possent. Extant nostrâ
ætate quidam hujus Principis nummi, cly-
peo, qualem Latini ancile appellant, in-
antica exculpti, in postica verò lagena vel
bothrus exprimitur, cum literis PHIDO
(f). Lycurgus, opposito planè ab eo Re-
ge consilio, ut Lacedæmonios à commer-
cio cum exteris averteret, cudi monetam
ferream gravemque jussit, candentem prius
in aceto temperatam, ut omnibus exin-
de usibus inepta penitus redderetur (g).
Quin emi singula non pecuniâ, ait Trogus,
sed compensatione mercium fuisse (h); qua-
re aurum, argentumque omne Lacedæmo-
ne exulabant (i). Sub Polydoro, ætate, 130.
annis post Lycurgum, Vidue ejusdem Re-
gis, in pretium venditæ Regiæ domus, opi-
mus boum grex persolutus est. Post ca-
ptas à Lyfandro Athenas, aurea & argentea
moneta Lacedæmonem irrupit; quanquam
ad publicas necessitates tantum, cæteris
omnibus ejus usi capitali poenâ interdi-
cto. Apud Clazomenios, sicut & Britones
nulla, nisi ferrea moneta invalescebat.
Bisantinis pariter ferrea nota erat, in cu-
jus religionem sacramento obstringeban-
tur [k].

De forma veteris Græcæ monetæ tradit
Plutarchus (l), verulos quosdam ferreos,
vel eneos retulisse; ex quo, ait ille, nostrâ
etiam ætate monetæ omnium minutissime
oboli nomen manet; (obolus enim Græcè
veru sonat) quemadmodum & drachma,
sive pugillus dicitur moneta, quæ sex obo-
lis, tot nempe verulis quot caperet manus,
valeat. Fuerunt ex Antiquis, qui monetam
in Lydia, sive in Perside, antequam in
Græciam transfret, obtinuisse contenderent.
Primos causæ monetæ aureæ & argenteæ,
qua in commerciis utebantur, Lydios au-

thores fuisse tradit Herodotus [m]. Paria
apud Xenophanem à Polluce laudatum
(n) habes; nullibi tamen epocha inceptæ
apud Lydios monetæ designatur. Sub
Cræso nihil adhuc de pecuniis innotuif-
se suspicamur, cum ejus Principis thesau-
ri auro argentoque rudi, atque ejusdem
metalli pulvere replerentur, quod sanè ex
Herodoto licet intelligere (o) in historia
de Alcæone; permiffus enim ille à Cræso
tantum auri ex Regiis thesauris sibi cape-
re, quantum secum deferre posset, auro
pulvere sinum, vestes, quas amplissimas de
industria sumpserat, calcæamena, quin &
comam ipsam referit. Veterum phrafi au-
ri massa aurum factum; arena verò & pul-
vis, qualis ex fodinis sive auriferis am-
ibus hauritur, aurum infesum appellabatur.

Persis ante Dariam Hyllaspem, ignota
quidem moneta videtur (p); Rex enim il-
le argenti tributa ad pondus talenti Ba-
bylonici redigenda præscripsit; aurea verò
ad talentum Euboicum. Aurum illud at-
que argentum Darius seorsim eliquanda
in vasis fictilibus tradebat, quibus in mas-
sam redactis, fracto vase, aurum in frusta,
quot ad usum necessaria erant, redigeba-
tur. Addit insuper Historicus [q], Re-
gem illum, ut nominis sui memoriam po-
steritati æternam commendaret, auros
quosdam nummos ex optimo defœcatoque
auro cudi jussisse, novo & nunquam apud
alios Reges usurpato more, qui deinde num-
mi Dariæ appellati sunt.

In ea Herodoti historia nihil est, quod
cæteri Scriptores reprehendant. Polycri-
tus apud Strabonem (r) testatur, argen-
tum omne ex tributis redactum, in Re-
giam & in arces Persidis deportari consue-
visse, ex quo moneta in usum & sumptus
necessaria tantummodò cudebatur. Fiebat
indè, ut auri Persici maxima portio, rudis,
signata verò modica haberetur. Paria apud
Diodorum Siculum traduntur (s), qui ab
Alexandro Magno auri non signati ultra
40000. talenta, ad argentiissimas Regni ne-
cessitates reservata, suis reperta tradit; Da-
ricorum verò nonnisi 9000. auri talenta eâ
occasione inventa. Q. Curtius ad 50000. ta-
lenta argenti non signati formâ, sed rudi pon-
dere supputat. Hodie etiam consuetudo apud
Reges Persidis obtinet, ut nulla cudatur mo-
neta, nisi quam Regnum incuentes congiario
populis dando impendunt; quæ quidem mo-
neta nullo certo pretio constantique deter-
minatur. Tandem veteres Parthos in ar-
morum tantum ornamentum auro argen-
toque, uti Justinus est author [t], utebantur.

Post Darii Hyllaspis Regnum, Darico-
rum frequens in Græcia usus, quorum si-
guram jaculatorem in postica exhibuisse ex
Plutarcho intelligimus (u). Agefilus enim
Rex Lacedæmonia Asiæ deserere, ut re-
gioni sue succurreret, coactus, pelli se-
dicebat à 30000. spiculatoribus; quod sci-
licet Dimocrates 30000. Daricorum pretio
Oratoribus Atheniensibus, & Thebanis
corruptis, eas Gentes in Lacedæmonios ar-
maverat. Xerxes, è Græcia facessens, Mar-
donium reliquit, cum multum auri, tum
signati, tum non signati haberet (x).
Que

m Herod. l. 1.
c. 94.
n Jul. Poll. l.
9. c. 6.

o Herod. l. 6.
c. 123.

p Herod. l. 3.
c. 89. & c.

q Lib. 4. c. 166.

r Strab. l. 15.
ad fin.

s Diod. l. 18.

t Justin. l. 41.

u Agophteg.
Laconic.

x Herod. l. 9.

Quæ de Dario Hystaspis tradidimus, quasi omnium Regum primus Daricos fabricaverit, Scriptoribus quibusdam non probantur; quibus non Darius Hystaspis, sed alter longè vetustior Darius, eandem monetam cudisse visus est. Laudatur in eam rem testimonium Scholiastis Aristophanis, & Suidæ, qui veteres Daricos, non Dario patri Xerxis, sed alteri vetustiori tribuunt. Hunc dicunt esse aliqui Regem Darium Medum in Scriptura appellatum (y), & eodem nomine apud Æschylum [z] notus. Ex eodem vetustissimo Dario referunt illi monetas illas 1. Esdr. 2. 69. & 1. Paral. c. 29. 7. *Damonim & Adarcon* sub inito Cyri regno appellatas, easque cum Daricis confundendas arbitrantur. Sunt etiam qui tradiderint, sub ipso Davidis regno *Adarconim* obtinuisse [a]; sed Authores alii sustinent, hanc monetam ex rudi metallo constasse; nempe ex rudibus auri argenteive frustulis, certi tamen ponderis; quorum nomen ex Græco *Drachma*, non ex voce *Daricus*, derivatur. Utrumque tamen res habet sese, nulla vetus Lydiorum, & Persarum moneta nostrâ ætate superest, cum vetustissimæ, quæ inter Cimelia ferventur, Græcæ sint; & inter Græcos omnium remotissimæ ætatis habeantur nummi Amynthe patris Philippi Macedonis, & avi Alexandri Magni. In historia mentio occurrit de *Decabais*, & *Hecatomibais*, sub Theseo; sed an illa moneta esset rudis, vel signata, non constat: rudem credit Sperlingius (b), certi tamen ponderis, & unius, decem, vel centum boum valoris.

Cum igitur sermo est de veteribus monetis Græcorum ante Amyntam, non statim nummi aurei & argentei, instar nostrorum, emblemate quodam vel figurâ insculpti concipiendi sunt: facile enim rudis erat moneta; vel si notam aliquam præstulit, determinando tantum ponderi, ne ad libram semper in commerciis examinaretur, adjecta erat. Nec facile mihi persuaserim, nummos illos aureos Phidonis, de quibus supra, ejus ætate in Græcia cusos fuisse; vix enim in animum induxerim auri argenteique cusam monetam in Græcia antea obtinuisse, quam Persidis moneta signata in eam regionem inferretur. Olim enim auri, & argenti metalla in ea Provincia supra fidem rarissima erant. De Philippo Macedoniæ Rege narrat Athenæus, semper, dum cubitum iret, aureum quemdam scyphum sub cervicali reposuisse; tanti scilicet metallum illud faciebat, quod rarissimum fuisset [c]. Anaximenes Lampfacenus apud eundem narrat, torquem aureum Eryphilis in tota Græcia eâ tantum de causa celebratissimum fuisse, quod auri summa esset in eo Regno caritas; atque scyphum quemdam argenteum, tum temporis in Græciam delatum, tamquam rem novam omnes suspexisse. Gyges Lydiæ Rex omnium primus auri & argenti munera Templo Delphico obtulit, cum antea ærea tantum confuevisset; obtulit autem non statuas, sive alia ornamenta, sed tripodas tantum,

& lebetes. Cum Lacedæmones auro li- niendi simulacri Apollinis vultum consilium inivissent, conquestum per totam Græciam aurum, nusquam inventum est; quare consulto Oraculo, ejus indicio, à Cræso Lydiæ Rege metallum postularunt. Hiero Syracusarum Rex victoriæ simulacrum aureumque tripodem Delphis oblaturus, totam Græciam excussit; tandem Corinthum veniens, immensâ auri vi apud Architelem, qui sibi minutis emptionibus totam comparaverat, inventâ, quantum sibi satis esset postulavit. Architeles ultra conventum metalli pondus, tantum auri in munus Regi superaddidit, quantum manu sua contineret. Viri magnificentiâ captus Hiero, navem frumento onustam, atque plura insuper munera rependit. Post hæc omnia pecuniam auream, atque argenteam vulgarem in Græcia, sive in Insulis fuisse, quis credat? Argentum aurumque omnè è sua Republica Lycurgus, & Plato (d) eliminantes, monetas ferreas & æneas, eas tantum sufficere persuasi, substituerunt. Veterem monetam, tantquam æneis & ferreis virgulis constantem Plutarchus describit. In Regno Peruano antehac nonnisi [e] ferreas virgulas pro moneta expendebant; quin & plures recensuimus, atque infra recenserebimus Gentes, apud quas nullus olim erat pecuniæ usus.

Veterum nonnulli (f) aureæ monetæ in Italia inventorem Janum constituunt; quibus suffragari videntur nummi quidam veteres in Italia, Sicilia, & Urbibus quibusdam Græcis cusi, Dei figuram ex uno latere, ex altero verò navim præferentes. Sed hæc minus certa; cum nummos illos diù post Jani ætatem posteritas, ut adventus Dei in Italiam extaret memoria, percussisset.

At bona posteritas puppim signavit in ære, Hospitis adventum testificata Dei.

Quamquam autem solebant Romani metallis in commercio uti, in agris tamen & armentis proventus omnes suos potissimos constituiebant (g). Vetus illius gentis moneta ad libram, non ad numeros, pendebatur [h]; ereisque frustulis rudibus & infectis constabat, *as rude*. Servius Rex, omnium primus, rudem monetam bove & pecudæ insculpsit; unde monetæ nomen *pecuniæ* mansit: *Servius ovium boumque effigie primus as signavit* [i]. De eodem Rege hæc addit Varro (k): *Nummum argenteum conflatum primum à Servio Tullio dicunt*. Plinius tamen, quinqueennio tantum ante initum primum Carthaginensium bellum, ex Romæ signari coepisse tradit: *Populus Romanus ne argenteum quidem signato ante Pyrrhum Regem devictum usus est*. Quare argentea Servii moneta rudis fuisse facile creditur. Quin & eodem Plinio authore, nonnisi post 62. annos circiter, usus eudendæ aureæ monetæ obtinuit.

Primi Carthaginensium belli tempore ærea moneta duplex ferebatur; altera gravior (*as grave*) bicipiti Jano in antica, & rostro navis in postica signata. In sextante na-

d Plut. in Lycurgo, Xenoph. de Rep. Lacad. Plato l. 5. de Legib. e Latius apud Horn. l. 3. de orig. Gen. Americ. c. 3.

f Draeo Corey. raus apud Athen. l. 15. c. 14.

g Plin. l. 18. c. 3.

h Idem l. 33. c. 3.

i Plin. l. 8. c. 3. k Apud Charvis. l. 1.

navigium eudebatur. Exant etiam monetæ quædam argenteæ bigatæ vel quadrigatæ, ex quo *bigati*, vel *quadrigati* appellatæ sunt. Plinius, unde hæc omnia hausimus, innuere videtur, aureos nummos domesticum tantum animal quodcumque exhibuisse.

Coepisse apud Ægyptios & Phœnices cusi æris monetas ante Græcorum in Oriente imperium, nullo veteri monumento colligimus; neque enim monetæ ullæ, sive nummi veterum Phœnicum, & Ægyptiorum supersunt [l]. Ante Romanorum in Gallos imperium usus monetæ apud eas Gentes nullus apparet. Quod Tolosæ in Templo locisque sacris aurum curatum est, rude erat, aurum argenteumque inelaboratum (m), nempe malleo, vel rotula argenteæ malleo ducte. Cum Julius Cæsar in Insulas Britannicæ ingressus esset, laminæ quædam metalli rudes totam regionis monetam reddebant. De illis Gentibus hæc Solinus (n): *Nundinas ac nummum resutant; dant res & accipiunt; mutant ibi necessaria potius, quam pretiis parant*. Antequam Phœnices Hispaniâ potirentur, & diu etiam post, apud quasdam ejus Provincie Gentes nulla erant commercia, sed rerum permutatio, vel faltem aureæ vel argenteæ laminæ portionem pro valore mercium solvebant. Strab. lib. 3. De Scythiis, & Sarmatis memoriæ proditum est [o]: *Auri & argenti maximam partem ignari, vix rerum commercia exercent*. Albanæ populi, quemadmodum & Gentes ad Araxem, omnis monetæ, ponderum & mensurarum, quin & calculi ultra centum, rudes erant (p). Hodie pariter apud Circassos, & Avocahos moneta exulat omnis. In Æthiopia, & Bengala vilioris monetæ locum tenent testula sive conculæ, in litore maris Maldivarum collectæ, ait Brenier to. 2. Commercia omnia in Mingrelia rerum permutatio constant, nullumque apud eas Gentes argenti pretium est certum; & si quid habent monetæ ab externis advehitur. Bern. Epist. de situ Indost. pag. 201. Apud Tartaros medius cortex mori, arte obduratus, atque sigillo armifere regis obsignatus pro vulgari moneta expenditur; omnisque in universa Tartarorum ditio, vel advenis ipsis, externe monetæ usus interdictus est (q). In Regno Cathai narrat Haitonius, papyrus five crassiorum chartam in quadrum abscissam vulgarem haberi regionis monetam. Ejus loco frustula quadam sive ligulæ aureæ argenteæque apud Sinas obtinent. Ejus monetæ valorem pondere supputantur Sineses, stateram semper lateri appensam deferre consueverunt; ex ære tamen nummulos quosdam, regionis insignibus insculptos, vel annulos, quos deferunt funiculo insertos, habent.

In Regno Mogolis ostrea & amigdala sylvestres loco inferioris monetæ expenduntur; in Regno Siam, & Japonia, æs grave tantummodo non signatum; in Mexico fructus Cacai, cujus in chocolata est usus. Japonibus moneta uno sæculo antiquior non est; in Æthiopia Regno aurum, & sal pro moneta obtinent; aurum nempe in laminas redactum, sal in tabellâ pedales tri-

bus digitis latis, totidemque crassas. Monetæ Regni Lar, Persarum armis 150. ab hinc annis occupati, filum erat argenteum rotundum, ad calami crassitudinem, duplatum, & transverso pollice longum. *Itiner. Tavern. & Pauli Venet. lib. 11. c. 21.*

Post hæc omnia fustis deducta de origine æris signati apud Lydios, Græcos, Romanos, aliasque Gentes, aliquem fuisse monetæ signatæ apud Hebræos usum, antequam Gentibus illis innotesceret, nunquam persuaderemur. Si autem vera sint ea, quæ supra deduximus, Phœnices nempe & Ægyptios, gentes Judæe finitimas, & commercio maxime junctas, non nisi post vulgatum ex Perside & Græcia æris signandi usum, monetam eudere coepisse, paria de Judæis ne dubitantes quidem affirmamus. Ezechiel commercia & divitias Tyrriorum fustis describens, unde usum apud illos cusæ monetæ deducamus, nihil habet. Totus est Propheta in exaggerandis auri, argenti, stanni, plumbi, æris, & ferri divitiis, quas merces gens illa comportabat (r). *r Ezech. 27. 12.*

Nec argumenta tantum in eam rem negativa, ut ajunt, & conjecturæ suppetunt, cum in Scriptura de commerciis, & pecuniis veterum Hebræorum sermo frequens occurrat. An verò pecunia illa cusæ fuerit, in examen revocare oportet.

Abrahami divitias Moyse exaggerans, greges ipsius, servos, aurum argenteumque describit (s). Vir ille sepulcrum in sepulchrum Saræ uxoris empturus, 400. argenti siclos vulgaris monetæ venditori solvit (t). Abimelechus 1000. argenti nummos, muneris loco, Abrahamo dedit (u). Josephi fratres 20. nummis argenteis fratrem venderunt (x). Jacob filios suos, cum pecunia, emendo in Ægyptum frumento, misit (y); & Ægyptii fami toleranda argentum omne suum ad Josephum detulerunt (z). Hæc omnia pecuniam evidentissimè ostendunt; quæ nam illa tamen, an signata, & pondere uniformi, uti apud nos; vel tantum vulgaris, & certi ponderis, sed rudis & infecta?

Si in ea quæstione multitudinis suffragiis ageretur, non pondere rationum, ac cusum Abrahami ætate obtinuisse, ne ambigeremus quidem; sed cum rationibus agendum sit, cur multorum suffragia queramus, nihil est. Ex ipso Textu, atque appositis à Moyse phrasibus res est repetenda. Nihil autem apud illum nisi nomina tantum auri, & argenti occurrunt; sicut & certe monetæ pondera, sinceritas, atque usus; quid tamen hæc ad cusam monetam, de qua ne verbum quidem apud Sacram Historicum? Nomina illa Siclus, Talentum, Gera, & Beka ponderum sunt, non monetarum; neque statim ac moneta aliqua vulgaris dicitur, signata continuo reputanda est; cum æs grave ad id usque temporis, monetæ loco, apud varias Gentes obtineat. Fateamur ergo oportet textus ex Scriptura superius laudatos, monetæ Abrahami, & Patriarcharum ætate cusæ, ne minimum quidem, fuisse. Cum etiam in Scriptura metallum ad libram appensum memoratur, vetus statim mos ininuatus apparet.

l Inter cimelia D. Girardon spectavi folium quoddam aureum, veluti folium rosa, ex ore, uti ferunt, Mummia Ægyptiaca deductum. Confuevisse quidem Veteres in ore cadaverum navium Carontii, Infernæ navis rectori, pendendum reponere Lucianus in Dialogg. mortuorum testatur. m Strab. l. 4. pag. 131. n Solin. c. 35. o Mela l. 2. c. 1. Vide & Strab. lib. 7. pag. 208. p Strab. l. 11. pag. 352.

q Charain. Voyage de Perse tom. 2. pag. 92.

Differt. Calmet. Tom. I.

r Ezech. 27. 12.

22.

s Gen. 13. 2.

t Ibid. 23. 26.

u Ibid. 20. 16.

x Ibid. 27. 18.

y Gen. 42. &

z Ibid. 47. 14.